

MAGYAR LABDAJÁTÉK

T. Nemzeti Múzeum könyvtárának
BUDAPEST VIII.

XIII. évfolyam, 208 (3654) szám

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP

Nagyvárad, Telefon: 12-27.

SZÓZAT

Hazádnak rendületlenül
Légy híve, óh, magyar!
Bölcsöd az s majdan sírod is,
Mely ápol s eltakar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Aldjon vagy verjen sors keze:
Itt élned, halnod kell.

Ez a föld, melyen annyiszor
Apád vére folyt;
Ez, melyhez minden szent nevet
Egy ezredév csatolt.

Itt küzdtenek honért a hős
Árpádnak hadai;
Itt örtek össze rabigát
Hunyádnak karjai.

Szabadság, itten hordozák
Véres zászlóidat,
S elhulltanak legjobbiaink
A hosszú harc alatt.

És annyi balszerencse közt,
Oly sok viszály után,
Mégfogya bár, de törve nem,
Él nemzet e hazán.

S népek hazája, nagy világ!
Hozzad hátrán kiált:
„Egy ezredévi szenvedés
Kér éltet vagy halált!”

Az nem lehet, hogy annyi szív
Hiába ontá vért,
S keservben annyi hű kebel
Szakadt meg a honért!

Az nem lehet, hogy ész, erő
És oly szent akarat
Hiába sorvadozzanak
Egy átoksúly alatt!

Még jóni kell, még jóni fog
Egy jobb kor, mely után
Buzgó imádság epedez
Százszáz ajakán.

Vagy jóni fog, ha jóni kell,
A nagyszerű hatál,
Hol a temetkezés fölött
Egy ország vérben áll.

S a sírt, hol nemzet süffyed el,
Népek veszik körül,
S az ember millióinak
Szemében gyászkönyv ül.

Légy híve rendületlenül
Hazádnak, óh, magyar!
Ez éltetőd, s ha elbukál,
Hantjával ez takar.

A nagy világon e kívül
Nincsen számodra hely;
Aldjon vagy verjen sors keze:
Itt élned, halnod kell!

VOROSMARTY MIHALY

Nagyváradtól Aradig terjedő egész térségben honvédeink délkeleti irányban lényegesen teret nyertek

Román és szovjet csapatok betörését a Maros partjától északra sikerült kiküszöbölni és a székelyföldi új arcvonal ellen intézett támadásokat visszaverni

A magyar csapatok hadműveletei Erdélyben kedvezően alakulnak. Honvédeink rendületlen harci vitézséggel verik vissza a románok támadását és viszik előre Erdély ősi földjén a magyar lobogót. Minden gondolatunk, együttérzésünk száll feljűk és kiéri fegyvereiket.

Megnyugtatólag hat, hogy másik szakaszon, a Maros partjától északra szovjet és román csapatok együttes betörését sikerült kiküszöbölni és a székelyföldi új arcvonal ellen intézett valamennyi támadást visszaverni.

A keleti harcra vonatkozóan a szovjet megindította várt nagy támadás-

sát. Német jelentések közlik, hogy a támadás a kemény német ellenállás folytán meghiúsult. Berlinben hangsúlyozzák, hogy a helyi szovjet betörések jelentéktelenek.

A nyugati harctéren a hadműveleti súlypontok ugyanazok maradtak. A harcok már Aachen körül folynak, de az angolok támadása nem tudott továbbjutni Aachen nyugati erődítményének előterénel.

A finn delegáció Moszkvában a leg-súlyosabb napokat éri meg. Hír van arról, hogy a súlyos feltételek miatt érte a finn béke delegáció vezetőjét szélütés Moszkvában.

Német jelentés honvédeink sikeres harcairól

Berlinből jelentik: (MTI) Az Interinf jelenti a romániai hadszíntérről:

A Nagyváradtól egészen Aradig terjedő egész térségben a magyar csapatok folytatták támadásukat. Egyes helyeken annyira meglepték a román csapatokat, hogy fontos hidak felrobbantásár asem volt már idejük. A honvédek délkeleti irányban lényegesen teret tudtak nyerni. A hadműveleteket a német légifegyvernem erős kötelékei támogatták és a ro-

mán utánpótlást jelentékenyen megzavarták. Számos mozdonyt, tehergépkocsit és járműszlopot találtak el. Román és szovjet csapatok betörését a Maros partjától északra sikerült kiküszöbölni. Német csatarepülőgépek és páncélosok felgyújtottak egy üzemanyagszállító vonatot, megsemmisítettek 11 páncélosot és több, mint 100 külföldi járművet. A székelyföldi új arcvonal ellen intézett valamennyi támadást visszavertük.

Torda biztosan magyar kézen van

32. számú magyar hadijelentés: A MTI jelenti: A Honvédevezérkar főnöke közli:

Az Arad-Nagyvárad szakaszról előretört erőink kemény harcokban támadták a Hegyes-hegység és Béli-hegység nyugati, illetve északnyugati lejtőinél Lippa, Borosjenő, Belényes általános vonalban szívósan védekező ellenséget.

Kolozsvártól dére napok óta súlyos elhárító harcok folynak a nagy túlerővel és számos páncélossal támadó ellenséggel. Az ellenséges jelentésekkel ellentétben Tordát és Marosudast csapataink biztosan kézben tartják.

A nagy kiterjedése miatt nehezen védhető székelyföldi határmentől arcvonal-

lunkat tervszerűen rövidebb vonalra vettük vissza. Az ellenséges támadásokat itt elhárítottuk.

Az Északkeleti-Kárpátok előterében változatlanul élénk kölesönös felderítő tevékenység volt. Saját vállalkozásaink közül kiemelkedik a földi harcokban alkalmazott egyik ejtőernyős csoportunk vállalkozása, amely egy nagyobb ellenséges köteléket szétvert, számos foglyot ejtett és nagyobb zsákmányra tett szert.

Az elmúlt hét folyamán ellenséges légi-kötelékek számos terrortámadást intéztek a főváros és több vidéki város ellen. Vadász és légvédelmi erők 47 ellenséges gépet beigazoltan lelőttek.

Véget ér a quebeci találkozó

Amszterdam. (MTI) A Német TI jelenti: Mint a brit hírszolgálat közli, Roosevelt titkára kijelentette, hogy Churchill és Roosevelt szombat délelben befejezik értekezletüket. A brit és amerikai vezérkarok közötti megbeszélések Quebecben valószínűleg még folytatódnak.

Stockholm. (MTI) A Német TI je-

lenti: Quebecben nem hisznek annak a jelentésnek a hitelében, amely szerint Eisenhower tábornokot távolkeleti szövetséges főparancsnokká nevezték ki. Utálnak arra, hogy a főparancsnokság betöltéséről szóló döntést nem Quebecben hozták meg, mivel Roosevelt nyíltan kijelentette, hogy a tervezett csendes-óceáni főpa-

rancsnokság nem kerül tárgyalásra Quebecben.

Madrid. (MTI) A Német TI jelenti: Newyorkból jelentik, hogy különösen az amerikai sajtó fogadja nagy csodálással a Roosevelt és Churchill quebeci megbeszéléséről gyéren érkező híreket. Általában az a benyomás, hogy a hírek hiányossága nem jó jel a tárgyalások tekintetében.

Még rosszabb feltételeket kap Bulgária

Washington. (NST): A Bulgáriának diktált fegyverszüneti feltételek keményebbek lesznek, mint amilyeneket Romániára kényszerítettek rá, írja az Associated Press. Ezekről a feltételekről jelenleg az úgynevezett európai tanácskozó bizottság megbeszéléseket folytat. A fegyverszüneti feltételek keménységét azzal indokolják, hogy Bulgária később fordult Németország ellen, mint Románia.

Washington elismeri a De Gaulle kormányt

Berlinből jelentik: (MTI) A Német TI jelenti: Az Exchange Telegraphe washingtoni jelentése szerint Hull külügyminiszter az ideiglenes francia kormány képviselőjével közölte, hogy haladéktalanul beköltözhetik a washingtoni francia nagykövetség épületébe. Hozzáette azonban, hogy ez nem változtat a kölcsönös diplomáciai viszony eddigi helyzetén. Washingtonnak ez az eljárása egyértelmű a De Gaulle-kormány de facto elismerésére.

Hivatalos jelentés a péntek esti légitámadásról

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Folyó hó 15-én este északkelet felől néhány száz ellenséges gép berepült és a Tiszántul egyes városai ellen terrortámadást hajtott végre. Károk keletkeztek. Eddig három ellenséges gép lelőését jelentették.

a képviselőházat összehívják

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Csütörtökön délután 5 órára összehívták a képviselőházat.

Dél-Érdélyben és a Székelyföld kiszögélésében sok szovjet támadást visszavertünk

A keleti arcvonal északi szakaszán negyven hadosztállal támad a szovjet

A német véderőparancsnokság közli: **Dél-Erdélyben** és a Székelyföld kiszögélésének északi részében sok szovjet támadást vertünk eszt.

Székelyföld és Kraszna
meghíusultak a bolsevisták arcvonalunk áttörésére irányuló ismételt erőfeszítései. Egy betörés következtében keletkezett hézagot ellentámadással elzártunk. A Visztulánál Sandomierztől északra gránátosok és utászok a hadsereg rohamlövegeinek és aknavetőinek támogatásával többnapos kemény támadó harcban felezármoltak egy ellenséges hídfőt és megsemmisítették két megerősített szovjet lövészhadosztályt. Számos foglyot ejtettünk és 161 löveget, továbbá nagyon sok egyéb fegyvert esákmányoltunk. Varsó harci térségében Prága, kemény házról-házra folyó harcokban elveszett. Varsótól északra, heves ellenséges támadásokat vertünk vissza. Lomsánál északnyugatra csapataink súlyos harcok után a Narva északi partjára vonultak vissza.

A keleti arcvonal északi szakaszán a bolsevisták több, mint 40 lövészhadosztállal, valamint számos páncélos- és csatarepülőkötelékkel, északi arcvonalon megindították várt nagy támadásukat. Az anyagban és emberben túlerőben levő ellenséggel szemben csapataink kemény harcokban — a légiőrkiváló támogatásával — meghíusították a bolsevisták valamennyi áttörési kísérletét. A betöréseket azonnali ellentámadásokkal felfogtuk és elrezteltük.

Német harci- és csatarepülőkötelékek éjjel és nappal jó eredménnyel támadták a keleti arcvonalon a szovjet menetoszlopokat és közlekedési célpontokat. Főként a Kárpátok harci térségében és Modohnál számos páncélos és löveget, valamint száznál több gépesített ellenséges járművet romboltunk eszt. Heves légi harcokban és a légiőrképvédelmi tüzésével csütörtökön 99 szovjet repülőgépet lőttünk le.

A kandelakéai arcvonalon, utóvéd csapataink ismét visszaverték számos szovjet támadást.

Kemény harcok Olaszországban

A német véderőparancsnokság közli: **Olaszországban**

az ellenség az adriai szakaszon folytatja kísérleteit, hogy adriai állásainkat még a rossz időjárás beállta előtt átörje. Az ellenség erős gyalogos- és páncélos kötelékek kíméletlen harcbevételével egészen a késő esti órákig rohamozta elhárító arcvonalunkat. Kemény harcok során az ellenség egy Corianónál történt betörés kivételével csak esékély törnyereséget tudott elérni. Firenzétől északra szintén meghíusult az el-

lenség valamennyi támadása, bár ezeket erős tüzésreégi tűz támogatta. He-lyi betöréseket azonnal ellenlökéssel kitisztogattunk.

Új német harci eszköz: „robbantó csónak”

Berlin. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A hadihelyzet egyik szakértője ismertette egy új német harci eszközt, a „robbantó csónakot”. Ebben a csónakban csak egy ember foglal helyet és távolból irányítják. Ezt az

egyetlen embert is kevéssel a cél előtt hajtógépezet kiveti a csónakból, amelyet azután hajóval irányítanak a célba vetett ellenséges hajóhoz. A csónak egész nagy robbanó testhez hasonlít, amely rendkívül érzékeny mindenféle nyomásra. A legkisebb érintkezés az ellenséges hajóval elegendő a robbanás kiváltásához és az így megtorpedóztott hajó elsüllyed, vagy legalább hosszú időre használhatatlanná válik. Az új harci eszközökkel eddig már 35 angolcsászhajót torpedóztak meg.

Német repülők Erdélyben egy román repülőteret és egy fontos pályaudvart támadtak

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: Szeptember 15-én is tovább tartott a mindkét részről fokozott légitvékenység. Erős német harci és vadászipülőkötelékek újra főként Bauschen és Modohn térségében kerültek

bevetésre. A haitikumban többszáz német csatarepülőgép határozott támogatást nyújtott a keményen harcoló német hadosztályoknak és bombákkal és géppuskázással támadta az ellenséges állásokat. Más kötelékeket a

Mozik műsora:

APOLLÓ: Andante.
BELVÁROSI: Szegény gazdagok.
CASINO: Szép csillag.
KORONA: Muzsikál a mult.

Varsó térségében működő ellenséges kötelékek és a Varsóban garázdálkodó bandafészek ellen vetettek be. Német csatarepülők ezenkívül a védelmi harcokba is hathatósan avatkoztak be. Nagy sikerrel támadták az ellenséges utánpótlást a kárpáti harcokban. Erdélyben egy román repülőteret és egy a román utánpótlásra fontos pályaudvart támadtak eredményesen. Másik helyen páncélos és járműoszlopokat támadtak hatásosan a német csatarepülőkötelékek. Több páncélos és gépjárművet elpusztítottak, sokat súlyosan megrongáltak. 8 román repülőgépet a földön semmisített meg. Különösen sikeresek voltak a saját hadműveletek védelmére bevett német vadászipelőkötelékek harcai. Több ízben harctárhelyeket és vadászipelőgépeket és eddigi jelentés szerint 48 szovjet gépet lőttek le, bár az ellenség számbeli fölényben volt. További 12 szovjet repülőgépet a földön semmisített meg.

Nagy harcok a nyugati falnál, Nancy térségében a Burgundi kapunál

Berlin. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelenti a Német Távirati Irodának: A véderő főparancsnoksága közli: Az Albert- és a Maas-Schelde csatornánál csapataink eredményes ellentámadásai tovább szűkítették össze az ellenséges hídfőket. Maastricht és Aachen között az északamerikaiak folytatták nagy támadásukat, melyet erős páncélos kötelékek támogattak. Maastricht elveszett. Aachentől délre és délkeletre az ellenségnek sikerült betörni a Nyugati fal előtéri állásaiba. A súlyos harcok — amelyek során csütörtökön 40 ellenséges páncélos lőttünk ki — nem csökkenő hevességgel tovább tartanak. Nancy térségében és a Bur-

gundi-kapu előtt is tovább folyik az elkeseredett küzdelem. A Ceatona és az Atlanti-óceán partvidék megerősített kikötőiből és támaszpontjából csütörtökön is súlyos, de eredményes elhárító harcokat jelentettek. A lágokban álló Brest, valamint Boulogne előtt és a Griseau-foknál a támadók különösen nagy veszteségeket szenvedtek. A délkeletangliai partvidék kikötővárosai csütörtök óta a német messzehordó parti ütegek súlyos tűze alatt állnak. Egy német hajógrávy biztositó kötelékek Texel, Nyugat-Erjez szigettől északra elsüllyesztettek egy brit gyorsasádot.

sáról is. További feltételek szerint szovjet ellenőrzés alá helyezik a finn rika a szovjet békefeltételeket. Nagyjavéderőt és finn csapatokat vetnek harcba a szovjetek oldalán Németország ellen. Finnországnak állítólag 600 millió dollár hadikárpótlást kell fizetnie. Az Aaland-övezet katonai jellegű meg kell szüntetni és a szigeten szovjet-orosz konzuli képviseletet állítanak fel.

Stockholmból jelenti: (MTI) A Német TI jelenti: A svéd lapok helsinki jelentések szerint Hackzell megbetegedésének híre valósággal megrázkódtatásként érte a finn fővárost. Hackzell a szállítás után továbbra is ántudatlan állapotban fekszik. Állapotát nagyon komolytynak mondják és az a félfogás, hogy — reménytelen. A finn küldöttség szeptember 8-án érkezett Moszkvába és eddig nem tartott ülést a szovjettel. Csapán Hackzell találkozott Molotovval szeptember 8-án, ez valószínűleg csak udvariass látogatás volt. Finnország sorsát érintő kérdéseket a találkozó alkalmával nem beszéltek meg.

A bukaresti német követ harcban elesett

Berlinből jelenti: (MTI) A Wilhelmstrassen kijelentették, hogy Klinger bukaresti német követ a román milícia elleni harcban elesett.

Az új német fegyverek szenzációt fognak jelenteni, mondja Göbbels

Tokió. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: Göbbels dr. birodalmi miniszter egy japán lap berlini képviselőjének adott nyilatkozatában többek között kijelentette, hogy Németországnak rendelkezésére fog állni a megfelelő számú hadosztály ahhoz, hogy a háborút ismét támadó módon folytathassa. Ezeket a hadosztályokat olyan korszerű fegyverekkel szerelik fel,

amelyek az ellenség fegyvereivel legalább is egyenértékűek, sőt a legtöbb esetben föltűtik állnak. Európában aránylag rövid idő alatt a háború képe lényegesen módosulni fog — Németország javára. Az új német fegyverek egyenesen szenzációt fognak jelenteni. Az ellenség ezekkel a fegyverekkel lesz kénytelen a legközelebbi hónapokban öszemérni erejét.

MAGYAR JATEKSZIN

képes művészi hetilap
Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Több bolgár minisztert ellenállás közben agyonlőttek

Szófiai lakosok vörös zászlókkal vonu'nak a szovjet csapatok elé

Szaloniki. (MTI.) A Német TI-jelenti: Az Exchange kairói értesülése szerint Szófiából érkező jelentések arról számolnak be, hogy a lakosság nagy tömegei a gyülekezési tilalom ellenére elhagyják a várost és hosszú sorokban vörös zászlókkal vonulnak a szovjet csapatok elé. A bolgár kormány rendeletére — így szól a további jelentés — a korábbi kormányok csaknem valamennyi tagját le tartóztatták, beleértve Baglianovot és Braganov külügyminisztert is. — Egyesek hír szerint ellenállást tanúsítottak és eközben agyonlőtték őket. Az egész országban bandacsoportok élénk tevékenységet fejtenek ki. Sa-

ját maguk által választott politikai biztosok és tisztviselők útján több tartományban átvették a helyi igazgatást. Szófia az ország egyes részeitől teljesen el van vágva.

Tito felhívásának következménye

Zágráb. (MTI.) A Német TI-jelenti: Tito felhívást intézett a horvát hadsereg tagjaihoz, hogy legkésőbb szeptember 15-ig lépjenek át Titohoz, mert később hazaárulóknak fogják őket tekinteni. A felhívásnak nem volt sikere, mert csak szóránnyosan fordult elő, hogy egyesek el-

Vetőmag-csákvázás

Mindig nagyfontosságú volt gabonatermésünk biztosítása céljából a vetőmag csákvázása, de talán soha olyan jelentőséggel nem bírt mint ma, a háború örökös éveiben. Hazánkban még mindig nem kerül a földre a vetőmag teljes egészében csákvázottan. Különösen a kisgazdák társadalom az, amelyik egyes vidékeken a csákvázást, illetőleg annak hasznát nem ismeri fel. Több európai állam már bevezette a kötelező csákvázást, ami a legjelnyesebb is, mert így fokozatosan teljesen kiirthatók lesznek a különböző gabonafajtákon jelentkező gabonabetegségek.

Bár különböző növényvédekezészeknél az utóbbi években mutatkoztak hiányok csákvázószerben, a kereskedelem felkészült olyannyira, hogy a jelentkező igényeket ki fogja tudni elégíteni. Különösen a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete az, amelyik nagy áldozatok és sok munka árán biztosította a folyó évre is ABAVIT nevű csákvázószerből azt a mennyiséget, amelyek nemcsak régi vevőit tudják kielégíteni, hanem ABAVIT-ot eddig nem használt gazdák megrendeléseinek is eleget tud tenni.

Megsemmisültek a Duklánál áttört szovjet harccsoportok

Berlin. (MTI.) Az Interinf jelenti: A Duklától délnyugatra áttört bolsevista harccsoportokat teljesen felmorzsolták. A hágótól nyugatra a bolsevisták az elmúlt éjszaka újból és újból támadtak, de visszaverték őket. 31 szovjet páncélosok is lőttek ki.

Nyolc ellenséges gépet lelőttek Budapest felett

Berlinből jelenti: (MTI.) A Német TI-jelenti: Az elmúlt éjszaka a Budapest ellen intézett terrortámadás alkalmával a német éjszakai vadászok — még nem végleges jelentés szerint — 8 ellenséges gépet lőttek le.

Nincs telefonforgalom Bulgáriával és Törökországgal

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A postavezérgazgatóság közli, hogy a postai távbeszélőforgalom Bulgáriával és Törökországgal összeköttetés hiányában megszűnt. Spanyolországba és Portugáliába csak légitestek levélküldemény küldhető 20 gr. súlyhatárig.

Építőipari szakosztály felhívja tagjait, hogy akik cserépet, vagy téglát igényelnek vagy igényelnek óvóhely és egyéb javítási munkákhoz, azonnal jelentkezzenek a szakosztály irodában délelőtt a hivatalos órák alatt. Elnökség.

A rádió elhalt...

Egy ismerősünk mondotta el: Felévről elment a barátomtól. A rádió mindeztideig pompásan működött. Tiszta hangon adta a zenét, vagy közölte a berepülési veszélyt. Az elmúlt héten elhallgatott a rádió, három csöve egyszerre égett ki. Három napra rá gyászjelentést kaptam: barátom a három nappal ezelőtt egyik vidéki városunk ellen intézett terrortámadás alkalmával hősi halált halt. A rádiója körülbelül abban az órában égett ki, amikor ő meghalt...

Kavéházakban és vendéglőkben keressék a MAGYAR LAPOK' at.

Illetékes német hely az orosz-román fegyverszüneti feltételekről

Berlinből jelenti: Illetékes német helyről közli:

A román fegyverszüneti egyezmény 20 pontjának megvizsgálásakor a Wilhelmstrasse véleménye szerint kiderül, hogy a „fegyverszünet” szót alig lehet használni, miután olyan szerződésről van szó, amely megpecsételi Románia teljes megadását. Ezzel az egyezményvel Románia elveszti mindazt, ami egy állam szuverenitását jelenti és képezi — mondotta a külügyi hivatal szóvivője. Románia elveszti önálló hadseregét, közigazgatását, gazdaságát, törvénykezését és nem utolsósorban kulturáját is. Ezenkívül Románia pénzügyi függetlenségét a szerződés pénzügyi feltételei alapján megrendítették.

A 300 millió dollár kitevő háborús jóvátétel megfizetését Románia meg elfogadhatná, gondokat okoz már azonban a román kormányak a kötelezettsége, hogy a háborúban megsértett szovjet—angol—amerikai magánérdekeket jóváteszi egy később megállapítandó nagyságú összeggel. A legrosszabb azonban kétség-telenül az a határozat, hogy Romániának kell vállalnia valamennyi költséget, amelyet a szovjet megszállás okoz, valamint, hogy Romániának kell viselnie azoknak a nagyműveleteknek pénzügyi fedezetét, melyeket román területéről más államok ellen indít.

Ez annyit jelent — mondják a Wilhelmstrassen — mint hogy Románia nyakába szövik a Szovjetunió hadikiadásait a keleti arcvonal déli szakaszán.

A fegyverszüneti egyezmény viszont semmit sem tartalmaz a szovjet megszállás időtartamát illetően, sem nem szól arról, hogy Románia bizonyos részeit nem szállják meg, illetve ismét kiűrik. Ezt német politikai körökben figyelemreméltónak tekintik. A hadifoglyok kicserélése szintén teljesen egyoldalú.

Figyelmet érdemel ezenkívül a szerződés 19. cikke. Mihály király és társainak árulásakor a román népnek azzal indokolták meg a Szovjetunióval való összebarátkozását és a vörös hadsereg Romániába való beengedését, hogy ezzel biztosítva van Erdély visszazserzése. A szerződés 19. pontja ugyan kijelenti, hogy a szövetségesek nem ismerik el a bécsi döntést — amit azonban eddig sohasem tettek — viszont az említett cikk csak arról szól, hogy a szövetségesek támogatni fogják Erdély „részesleges” visz-

szajuttatását. Ezzel a Szovjetunió, Anglia és az Egyesült Államok elsősorban foglaltak állást Erdély felosztása mellett.

Hogy ez milyen okokból történt, az közömbös — hangsúlyozzák Berlinben — a döntő az, hogy a román népet a 19. cikk rugalmas megfogalmazásával arra az egyetlen pontra nézve csalják meg, amelyre vonatkozólag a Németországgal való szakításból és a fegyverszünet elfogadásából hasznot remélt.

A Wilhelmstrassen jellemzőnek tartják a Reuter-iroda moszkvai tudósítójának a fegyverszüneti feltételekre vonatkozó kommentárját. A tudósító ebben megál-

lapítja, hogy ez a szerződés nemcsak a román-szovjet kapcsolatokra nézve jelentős, hanem ezenkívül alapvető világpolitikai jelentőségű is, mert valamennyi későbbi hasonló szerződés mintájául fog szolgálni. Berlinben sohasem kételkedtek abban, hogy egy ország, amely önként adja meg magát, csak kemény feltételeket kaphat. Mégis tanulságosnak tartják Berlinben, hogy ellenséges oldalról most erősítették meg azt a Németország részéről négyen elismert tény, hogy le akarják ignázni Európát. Ezt mutatja Románia példája. (MTI)

Moszkvában átadták a finneknek a feltételeket

Stockholm. (MTI.) A Német TI-jelenti: A finn fegyverszüneti küldöttséget péntekre virradó éjjel 23 órakor a Kremlbe hívták és átadták az orosz fegyverszüneti feltételeket — közli az Aftonbladet az Associated Press Helsingiből származó jelentése nyomán.

Amsterdam. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint az amerikai belügyminiszter elrendelte további 19 nyugatvirginiai bánya lefoglalását

a sztrájkveszedelemre való tekintettel. A 16 különböző társaság bányájában lévő bányák naponta 35.000 tonna szenet termeltek.

Stockholm. (MTI.) A Német Távirati Iroda jelenti: A brit hírszolgálat közli a moszkvai rádió jelentését Hackzeil finn miniszterelnök állapotáról. Az orvosok megállapítása szerint a miniszterelnök állapota az elmúlt 24 órában lényegesen romlott, mert a jobb tüdő alsó lebenyében vértörlés támadt. A bémulás tünetei változatlanok.

Százezer pengős budapesti lopás tetteseit fogta el a debreceni rendőrség

A debreceni rendőrség bravúros nyomozással elfogott két férfit és egy nőt, akik a fővárosban százezerpengős betöréses lopást követtek el és az ellopott értékeket tíz ládában Debrecenbe szállították.

A budapesti főkapitányság a közelmúltban körözést bocsátott ki Puzsár László és Sch Elemér budapesti lakosok ellen, akik a fővárosban Reit Henrik nagykereskedő üzletébe behatoltak és onnan többek között ezer pár női selyemharisnyát, 500 db női nadrágot és kombinét, perzsa női bundákat és más értékeket zsákmányoltak.

A debreceni rendőrség ereives nyo-

mozást indított, mivel az a gyanú merült fel, hogy a tettesek Debrecenben rejtőzködnek. A tegnapi nap folyamán a detektívek egyik debreceni szállodában rá is akadtak a két betörőre, akik egy hölgygel együtt rejtőztek a városban. A lopott holmit tíz hőröndben szállították Debrecenbe, ebből ötöt a betörők rejtékhelyén megtalált a rendőrség. Ötöt pedig debreceni ismerőseiknél helyeztek már el.

A tetteseket előállították a rendőrségre, ahol kihallgatásuk során beismerő vallomást tettek. A kihallgatásból befejeztével Budapestre kísérik Puzsári és Seht.

Hadat üzent a váradi rendőrség az ingyenélő „aranyifjuságnak”

Nagyezabánu tisztogatási művelet lebonyolításába fogott a nagyváradi rendőrség. Megkezdte mindazoknak a felelősségrevonását, akik kimutatható kereset nélkül, kihívó magatartással megbotránkozató módon élnek. Az ezek ellen indított hadjárat első napjának eredményeként már ma két őrizetbevétel is történt s mindkét esetben a rendőrség a két őrizetbe vett egyén előtt már ki is hirdette az internálási határozatot. Erről a két internálási esetről ez a tudósításunk számol be:

— Az első internált egy cipőgyárosnak a fia. A cipőgyáros maga zsidó, de keresztény felesége révén mentesült a gettóba való beutalás alól.

Ifjú Szabó Andrásnak hívják a szóbanforgó „papa fiát” és 27 éves. Már egy évvel ezelőtt átjött Nagyváradra s azóta itt mindenütt látható volt, csak ott nem, ahol munka folyik. Apja ide minden hónapban küldött 800 pengőt, amit a télettséghez szokott fiatalember különböző kéteseredetű öszegyekkel még meg is toldott s a nagy eszűmák birtokában nem is volt nagyobb gondja, mint az, hogy hol költse el pénzét. Vendéglőkben, bárókban mindenütt és mindenkor látható volt és költekező életmódjával hívta magára a figyelmet.

Végzetét most beteljesült. A rendőrség őrizetbe vette és elrendelte internálását. Mikor ennek kihirdetése megtörtént a rendőrségen, sírásra fakadt. Könnyeket hullatott, de viszont elállt könnyeinek zápora akkor, amikor azt kérdezték tőle, vajjon az apjától kapott hatalmas öszegből adott-e csak egy fillért is a bombakárosultaknak. Csodálkozó szemekkel nézett kérdőőre, amikor még azután is érdeklődtek nála, vajjon csak egy téglát is elmozdított-e azok fölül, akiket a bombarobbanások a házak alá temettek:

— Nem tudnék én kézimunkát végezni, — mondta.

Hurokra került egy másik munkakerülő is. Ő sem volt ismeretlen Nagyvárad éjszakai világában. Mintegy három hónap óta őt is mindenütt lehetett látni, ahol tivornya folyt a nagyváradi éjszakában. Most, hogy a rendőrség megkezdte a téletnek kiirtását, a detektívek az utcán ráismerve, kérdőre vonták, hogy miből folytatja költekező életmódját. Nem is annyira ez érdekelte őket, mint inkább az, hogy mi a foglalkozása.

— Nekem semmi, — adta a választ szinte méltatlankodva a kérdőre vont fiatalember.

Ezután aztán több érdekes dolog derült ki róla. Mindenekelőtt megállapították, hogy Buza Aurél a neve és görög katolikus vallású, 22 éves, akinek fiatal kora ellenére már viharos múltja van. Tavaly, amikor Budapesten mindenki moziba, színházban igyekezett és emiatt nehéz volt jegyhez jutni, Buza Aurél jegyzérkedésből élt a fővárosban. Emiatt internálták, a táborból ez év februárjában szabadult ki s miután ígérete ellenére munkát vállalni nem akart, úgy gondolta, hogy a rendőrség éberségét kikerüli, ha időnkint más és más városba teszi működési székhelyét. Így került Nagyváradra. Itt már július óta él. A Ghillányi-út 39-es számú házában húzta meg magát s elmulasztotta még a kötelező rendőrségi bejelentést is. Nem tudott számot adni afelől, hogy honnan származik az a sok

pénz, amit a bárókban pezsgőzésekre költ. Kiderült Buzáról még az is, hogy két évvel ezelőtt már járt Nagyváradon és amikor itt a színházban a *Legyen úgy, mint régen volt* című darab került

Hlatky Endre államtitkár nyilatkozatának visszhangja

Hlatky Endre államtitkár nyilatkozatának élénk visszhangja támadt a sajtóban. Az „Esti Újság” a következőket fűzi a nyilatkozathoz:

— Az illúziók világából a valóság higgadt szemléletéhez akarja közelebb hozni a magyar nemzeti közvéleményt Hlatky Endre államtitkár és bizonyos, hogyha kitűzött célját akármilyen kisebb vagy nagyobb mértékben meg tudja közelíteni: komoly szolgálatot tesz a létért harcoló nemzetnek. Azok az idők, amelyeket most élünk, a legtávolabbról sem alkalmasak arra, hogy illúzióknak adhasuk át magunkat. Tisztán kell látnunk az ujjonnan kialakuló helyzetet, tárgyilagosan, reálisan számot kell vetnünk mindazokkal az erőkkel, amelyek ellenünk törnek és amelyek mellettünk állnak, hogy megfelelő elhatározásokra juthassunk.

A nemzeti becsület és a tisztesség utján járunk, de a legtávolabbról sem akarunk bekötött szemmel, egy öncélú propagandá által megtévesztve járni ezen az úton. Hívők maradjunk önmagunkhoz, nemzeti egyéniségünkhöz, ezérves tradícióinkhoz, levonjuk minden követke-

bemutatásra, az előadáson, amelyen az első sorban ülők között vett részt. Botránnyosan viselkedett. Állandóan nevetgált s amikor a magyar szentkorona került a nézők szemébe. Buza hátat fordított és többször a padlóra köpött... Elrendelték az ő internálását is és eljárást indítanak ellene a színházban elkövetett nemzetgyalázásért is. Ezután az eset után ugyanis akkor nyomtalanul eltűnt. Most előkerült mert mégis csak írva van, hogy „bűnt elkövetni büntetlenül nem lehet...”

ciáját annak a világpolitikai helyzetnek, amelybe belekerültünk. A helyzetet magát viszont részletesen, alaposan és tárgyilagosan ismerni akarjuk.

A csodavárás a legveszedelmesebb önáltatás akkor, amikor nehéz történelmi próbatételeket kell megállni. A csodák a politika és a háború küzdőterén olyan ritkák, hogy azokkal a szónak gyakorlati értelmében számolni nem kell. Az egyetlen reális alap: saját erőnk öntudata, lehetőségeink helyes értékelése, erőfeszítéseinknek ilyen értelemben való fokozása és kiteljesítése. Ezt kívánja a nemzet érdeke ma, amikor egyszerre többirányból is fenyeget bennünket a veszedelem.

A valóság biztos, szilárd talaján kell állnunk ma, kétségkívül rendkívül nehéz körülmények közepette. Semmit sem segít rajtunk az, ha a tényekből csak azt vesszük tudomásul, amit esetleg kedvezően is magyarázhatunk a magunk számára és vakok, süketek maradjunk mindennel szemben, ami nemzeti érdekeinkkel ellentétben áll. Az illúziók után mindig csalódás következik, mi pedig nem akarunk csalódní.

Dr Hlatky Endre miniszterelnökségi államtitkár Nagyváradon

Nagyvárad, szeptember 16. Dr Hlatky Endre miniszterelnökségi államtitkár ma reggel gékocsin Nagyváradra érkezett. Utjának nincs hivatalos jellege. A délelőtti folyamán főként nagyváradi baráti

körével folytatott beszélgetéseket. Az államtitkár, aki nyilván Budajestre való költözésével kapcsolatos magántügyeinek elintézésére jött Nagyváradra, vasárnap délután utazik vissza a fővárosba.

Segítenek a kenyérszállítási nehézségeken

Lapunk tegnapi számában foglalkoztunk a kenyérszállítási nehézségekkel. — Megemlítettük a nehézségeket, amelyekkel a fűszerkereskedők küzdenek. Cik-künkre Takács István, a sütőiparosok szakosztályának elnöke azt az örömdetes hírt közölte, hogy hamarosan megoldják a felmerült nehézségeket. S egyúttal vázolta, miért nem tudják most a pékek a kenyéret a kereskedőkhöz szállítani. Az akadályokat nem akarjuk most megismertetni, de a közönség megnyugtatására közöljük, hogy nem kénvelemszeretetről, sem önzésből, sem haszonlesésből történt ez az intézkedés, hanem egyszerűen a legsürgősebb kényszerítés miatt kellett megszüntetniük a pékeknek a kenyér elszállítását. Takács István szavai nyomán feltárult előtünk a pékek önfeláldozó munkája, amelyet a közönség érdekében végeznek. Hiába szól a riadó, 5k nem

mehetnek az óvóhelyre, ha a kenyér a kemencében van, mert megég a kenyér. Nagyvárad közönsége méltányolja a pékek hősiességét munkáját s hisszük, hogy a szállítás körül felmerülő nehézségeket is igyekeznek a kereskedőkkel együtt ebben a hősiesség szellemében megoldani. Takács István elnök a végleges megoldásig ajánlja a kereskedőknek, hogy tárgyaljanak a legközelebbi pékkel, ahonnan alacsonyabb áron tudják elszállítani a szükséges kenyérmennyiséget

Nem javulunk...

Most, néhány nappal ezelőtt történt az alábbi épületes eset, nem kétszáz évvel ezelőtt, amikor még alig piszláskolt a szociális gondolat Európa lelkiismeretében, de még csak két évvel ezelőtt sem, amikor még a tükeletes biztonság tudatában ápolhatták magukban egyesek azt a groteszk társadalompolitikai felfogást, amely szöges ellentétben állott éppen e biztonság kivívóinak szellemével is. Igen, néhány nappal ezelőtt, a magyar összefogás és egyetértés legnagyobb szükségességének óráiban történt.

Az előzmények a június második bombatámadásra nyúlnak vissza. Három középosztálybeli család költözött egy nem tulságosan nagyméretű belvárosi bérházba. Csupa egymást hasonlószerűnek tekintő emberek, akik rögtön társasági közösségbe léptek, illetve az egy fedél alatt való lakás folytán szorosabbra fűzték egymás között a baráti viszony szálait. Az egyik család feje azonban a napokban úgy határozott, hogy visszaköltözik az időközben kijavított régi hajlékába. Zökkenők elkerülése céljából szerzett is maga helyett új lakót a csinos, négyszobás lakásba, aki még is kötötte a szerződést az illetékes tényszerővel. De ez az új lakó, a visszamaradt családok felfogása szerint, már nem tartozik abba a társadalmi osztályba, amelyben ők ápolják a magyar összetartozás szent érzését. Ugyanis, — iszonyú még kimondani is — a kiszemelt új lakó: kereskedő. Hát ez rettenetes aggodalommal töltötte el a kis, költött lakbérű bérház ócsa pénzért összkomfortos uriemberét és heves szemrehányásokkal illette távozó társukat.

— Hogy tehetett ilyet, kérlek alászan, — mondták neki, — hogy egy kereskedőnek engedted át azt a lakást s ezzel közibétek ékeltél valakit, aki, kérték tisztelettel, nem tartozik a mi társadalmi rétegeinkhöz? Megbolygattad azt a meghitt együttest, amelyben itt néhány hónapon át éltünk... Igen ugyan, hogy végeredményben nem muszáj majd érintkezniük a jövevénynel, hiszen az egy bérházban való lakás senkit sem kötelez erre... Istenem... jó reggelt, jó estét, jó napot, ha valamilyen, a bérloket közösen érdeklő ügy előállta folytán meg kell ismerkednünk és aztán találkozunk a lépcsőházban... De, kérnélek tisztelettel, arra kellett volna gondolnod, hogy az óvóhelyen mégiscsak hosszabb ideig leszünk majd kénytelenek együtt tartózkodni, hogy úgymondjam: egy levegőt színni, ami fölötté kényes helyzeteket teremthet...

Néhány héttel ezelőtt gyönyörű vezércikket olvastunk az egyik társadalompolitikai folyóiratban arról, hogy az óvóhely milyen meghatározó és örömdetes emberi közösségbe vonta a nagy bérházak lakóit: miniszteri tanácsost és az írkokot; a bankárt és a cipészt, az előkelő dámt és a vicénét. Ugy lát szik azonban, hogy ez a megállapítás nem általános érvényű. Egyesek még az óvóhelyen sem, még a közös veszély tudatában sem akarnak emberek lenni.

(j. b.)

MAGYAR ERŐ

A világ eseményei képekben

Ara 40 fillér

Kapható a MAGYAR LAPOK árusainál

Honvédeink Aradon

Magyar hadijelentés adta tudtul, hogy honvédeink a román támadások visszaverése után bevonultak Aradra. A budapesti sajtó szintén lelkes örömmel méltatja ezt az örvendetes fejleményt. Részleteket idézünk az egyik cikkből: Nincs talán város, amelynek neve, mikor kimondjuk, oly elevenen idézné történelmünk hőseinek emlékét, mint éppen Arad. A honfoglalás korától kezdve egészen a magyar történelem újabb idejéig, melyet az elmúlt világháború zárt le. Arad mindenkor a magyarság nemzeti mozgalmainak nevezetesen központja volt. Nevében viseli első szent királyunk egyik hős vitézének nevét, aki erős karjával a Maros táján hadakozott. Attól fogva Arad mindig kivette részét azokból a küzdelmekből, amelyeket a magyar sors mért a nemzetre s mindenkor előljárt jó példával abban, hogyan kell a végsőkig kitartani a magyar szabadság gondolata mellett.

Abban a helyzetben, amelybe az ország határainak védelme kényszerített bennünket, az ellenünk felvonult román erőkkel szemben honvédeink sikeres ellenátállást hajtottak végre, a támadókat szétszórták és az ellenség üldözése közben bevonultak Aradra. A magyar katona ott áll a Maros partján, ahol ennek az ősi magyar városnak utcái a szabadságért vívott harcaink és a Magyarországot megőrzéséért folytatott küzdelmeink emlékeit hirdetik. Ott áll a honvéd Arad főterén és utcáin a találkozó szobrokkal, — ha ugyan meghagyta azokat épségben az ellenség — a szobrokkal, amelyeket a város a magyar szabadság halhatatlan hőseinek emlékére állított: szembenéz Kossuth Lajos szobrával és a színház mögötti Szabadság-téren az aradi tizenhárom vértanu emlékművel...

Aradra gondolni: azt jelenti, hogy a magyar szabadságra gondolni, hálásan emlékezni azokra a férfiakra, akik a nemzet életének legválságosabb és legveszélyesebb pillanataiban habozás nélkül egész életükkel szolgálták a hazát és mindent, ami drága, a hon oltárára tették. Arad nevét kimondani, azt je-

Október 2-án megszünik a nyári időszámítás

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter rendelete értelmében a nyári időszámítás október másodikán, éjjel 3 órakor megszünik. Ehhez képest az említett időpont október 2-ának 2 órája lesz.

A bombakárosultakért

Dr. Paál Árpád emlékeztetése közörmegváltás címén a Rölich család P 50.—
30-as számú övohely gyűjtése 10.32
Dreher-Haggenmacher Sör-gyár Rt. szakmunkásainak gyűjtése 160.—
Összesen: P 220.32.

A Rimanóczy fürdőben

további intézkedésig csak a kád fürdő lesz nyitva

és pedig a hétfő kivételével minden hétköznap déli 12 órától délután 5 óráig.

lenti, hogy megdobbanó szívvel vállalni a magyar sorsot és követni azokat az eszményi példákat, amelyekben oly gazdag a keserves és dicsőséges magyar mult. Mindenféle idegen zsarnoksággal keményen szembenézett ez a város. II. Béla királyunk országgyűléseinek idején éppúgy, mint az oszmán-törökök kiűzése után, amikor Arad a határvidékek fővárosa volt. Ezeknek a nemzeti hagyományoknak áldozott Kossuth Lajos szabadságharcában is, amikor Damjanich seregei ostromolták meg a várat és kiűzték belőle az ellenséget.

S a magyarság október 6-iki gyásznapja elválaszthatatlan Aradtól. Itt tizenhárom bitófán fejezték be életüket a magyar szabadságért vívott harc generálisai. De ez a gyásznap sohasem volt a csüggedés és a kesergés napja: a nemzet évről-évre erőt merített belőle ahhoz, hogy igyekezzen méltó lenni hőseire, akik elbuktak a zsaruk hatalommal szemben. Ujabb történelmünkben is helyet foglal Arad hiszen a mult háborút követő összeomlás idején onnan indult el az a nemzeti mozgalom, amely aztán Szegeden virágzott ki, hogy Magyarországot kormányozzák a vezetésével hozzáfogjon az ország újjáteremtéséhez.

Ezekben a rendkívül nehéz és komoly időkben a magyar katona Aradról tekint reánk s kemény pillantásával azt üzeni nekünk, hogy fogjuk meg szorosan egymás kezét és magyart a magyartól ne válasszon el semmi ebben a rettenetes küzdelemben. Fogadjuk meg üzenetét. Abban, ami még reánk

vár ebben a rettenetes háborúban, tartsunk össze s szívleljük meg mindazt, amiről Arad kövei beszélnek.

Letartóztatták a bolgár régenseket

Zürich (MTL): A svájci rádió jelentése szerint Cirill herceget és Mihov tábornokot, a bolgár régensnemes két volt tagját a jelenlegi bolgár kormány rendelkezése háziőrizetbe vették. Ezenkívül közölték, hogy Orifinov tábornokot, a nemrég kinevezett bolgár vezér-

kari főnököt, valamint Lukasz tábornokot, a bolgár hadsereg volt felügyelőjét Szófiában letartóztatták. Cvetkovics volt jugoszláv miniszterelnököt, aki Bulgáriában tartózkodott, Törökországba menekült.

Ma temetjük Paál Árpádot

Dr. Paál Árpád hült hamvait ma adták át a magyar anyaföldnek, melyért életében annyit küzdött. Dr. Paál Árpád holtteste eddig lakásán volt felravalozva ma reggel pedig átszállították a nagyváradi-olaszi temető Haller-kápolnájába, hol felravalozták. Innen temetik el ma szombat délután négy órakor nagy részvét mellett. A temetésről legközelebbi számunkban számolunk be. Az engedélyő

személyesajdókat Paál Árpád lelkiudvéért hétfőn reggel nyolc órakor fogják bemutatni az olasz-i plébániatemplomban. Paál Árpád halála a magyar sajtóban is mély részvétet keltett. A lapok hangoztatják, hogy elhunyt a magyar újságírói kar nagy vesztesége s szemlélyével a megszűlés éveinek egyik harcos erdélyi vezérégyénisége dől ki az élők sorából.

Egy felirónó büne

Budapestről jelentik: Orgazdaság vádjára miatt került csütörtökön a kir. törvényszék büntető hármastanácsa elé Bendik Stefánia kávéhízi felirónó. A vád szerint Bendik Stefánia még 1911-ben egy vendégtől, Davidovics Sándortól az elfogyasztott ételek és italokért zálogba egy ezüst cigarettaféret és egy arany karkötőt fogadott el. A vádlott állítása szerint Davidovics nem jelentkezett a megbeszélte időpontban az értéktárgyakért, éppen ezért ő eladta azokat. Az beszéggel azonban nem szá-

molt el a kávéház tulajdonosának, aki orgazdaság miatt feljelentette őt. Így megindult Bendik Stefánia ellen az eljárás. A csütörtöki tárgyaláson a törvényszék büntető hármastanácsa jogtalan elcsúsztatás vétségét állapította meg Bendik Stefániára és ezért 14 napi elzárásra ítélte. Bejárattotta azonban a büntetésbe a vizsgálati fogáshoz eltöltött 13 napot, így Bendik Stefánia egy napig marad még bezárva. Az ítélet jogerős.

A Kormányzó Ur megjelent volt szárnysegéde temetésén

Budapest, szeptember 15. Komor katonai gyászpompával kísérték utolsó útjára a farkasréti temető halottasházából vitéz békei Koós Miklós ny. altábornagyot, a Főmeltósági Kormányzó Ur hosszú éven át volt első szárnysegédjét.

Pontosan 5 órakor kürtző jelezte a Kormányzó Ur Ofőmeltósága megérkezését, akit fia, ifj. vitéz nagybányai Horthy Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter kísért. A Kormányzó Ur gépkocsiból kiszállva, fogadta a kiyo-nult csapatok parancsnokának jelnekezését és a temetésen résztvevő előkelőségek tisztelgését, majd a katonazenekar által játszott Himnusz hangjai mellett a ravatalozóba vonult, ahol megkezdődött a gyászszerartás.

A protestáns lelkész megáldotta vitéz Koós altábornagy hamvait és magasszárnyalású imát mondott, amelyben az elhunyt katonai érdemeit és emberi tulajdonságait méltatta.

A gyászszerartás után megalakult az impozáns temetési menet, amelynek élén gyalogság és egy szakasz lovasság haladt, egy honvéd a fejfát vitte, piros bársonypárnákon ugyancsak honvédek vitték az elhunyt magas kitüntetéseit, majd a koporsó következett, mögötte a gyászoló családdal, a Kormányzó Ur Ofőmeltóságával és az előkelőségekkel s a menet végén ismét katonaság.

Amíg a temetési menet a sírig ért, a katonazenekar Beethoven gyászművét játszotta, amelyet a gyászfátyallal bevont dobok pergése kísért.

A sírnál a gyászszerartást végző lelkész újból megáldotta a koporsót, rövid imát mondott és a katonai csapatok tisztelgése közben, a Himnusz hangjai mellett bocsátották a mélybe a koporsót.

Hirdessen a Magyar Lapokban

Gyermekocsit
gyáriáron vehet, nagy választék a
„STANDARD“
gyermekocsigyárban
Ullmannpalota. — hátsó bejárat
Dr. Várady Zsigmond u. 5

Elmarad a bihari református egyházmegye szept. 28-ára összehívott közgyűlése

Nagyvárad. Vadai Béla esperes dr. vitéz Nadányi János alispán, egyházmegyei gondnokkal egyetértve, a Bihari Református Egyházmegye közgyűlését szeptember hó 28-ára Nagyváradra egybehívta. Előző nap, 27-én a különböző bizottságok tartottak volna üléseket.

Mint most Vadai Béla esperes az egyes egyházközösségekhez írott körlevelében közli, a szeptember hó 28-ára egybehívott őszi közgyűlést és híróssági ülést — a súlyos időkre és a korlátozásokra tekintettel — elhalasztották. Ugyancsak elmaradnak az előző napra hirdetett összes bizottsági ülések, valamint a lelkesegyesületi közgyűlés is.

Gabonakereskedők kijelölése

Bihar vármegye és Nagyvárad th. város főispánjának K. ad. 146—1944. számú leirata alapján értesítem a város közönséget, hogy Nagyvárad th. város és Bihar vármegye területére Gabona és Hűvelyesek felvásárlására a Gabonaforgalmi Központ a következő újabb kereskedőket és bizományosokat jogosította fel:

id. Várady Lajos Kismarja, ifj. Várady Lajos Kismarja, Bereczki Albert Körösnagybárcsány, K. Szabó Jenő Szentpéterszeg, N. Varga Benjámán Báránd, Vönczky László Berettyóújfalu, Vass Arpád Ferenc Derecske, Nagy Zoltán Derecske, Sárréti Aruraktár Berettyóújfalu, bev. Bodó Emil, Vass Imre Biharugra, Cs. Nagy Lajos Biharugra.
Dr. Gyapay László s. k., polgármester.

NAGY VASUTI SZERENCSETLENSÉG AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN.
A brit hírszolgálat jelentése szerint az egyesült államokbeli Indiana államban, Terre-Haut közelében esőtörtök reggel két vonat összeütközött. A szerencsétlenség következtében száz ember meghalt. Az egyik vonat a chicago-floridai gyorsvonat, a legtöbb halott katona volt.

Minden 18—48 éves férfi katonai igazolványát állandóan hordja magánál

A MTI jelenti: A Budapesti Közlöny szombati számában jelentik meg a szociális-gazdasági országos kormánybiztosok rendelete a katonai vonatkozású személyi igazolványok kezeléséről. A rendelet szerinti folyó évi szeptember hó 15-től minden 18—48 éves férfi saját érdekében katonai vonatkozású személyi

Légiriadó idején legveszélyesebb a nyílt terület

Egy kis árok is megvédhet a bombarepészekről és a légnymástól

Az ellenséges repülők megismétlődő bombatámadásai a lakosságot általában fokozottabb óvatosságra, fegyelmezettségre szoktatták. De még most is vannak olyanok, akikben nagyobb a kíváncsiság vagy a gondatlanság, mint az igyekezet a helyes önvédelemre. A megfigyelés szerint különösen szörvénys bombázás során sok ember halálát a vigyázatlanság okozta.

A légvédelmi hatóságok minduntalan hangsúlyozzák, hogy a pince vagy az óvóárok csaknem minden esetben megvédi az ember életét. Telitalálattal esetén természetesen nagy a veszély, de ilyenkor is a pincében vagy az óvóhelyen tartózkodók egy része sokszor szinte csodával határos módon életben marad. Ha csak közelben robban a bomba, az óvóhelyen, a pincében vagy a futóárókban tartózkodókat nem éri baj. Ezt nagyon sok érdekes eset bizonyítja.

Néhány nappal ezelőtt nyílt területen dobták le bombáit egy ellenséges repülő. Nem messzire a lecsapódás helyétől egy kerékpáros utas árokba fektetve kerékpárját, az árok partjáról nézte az elvonuló repülőgépet. Egy bombaszilánk a mellkasa alatti részen hasított át a kíváncsi nézőlődöt, az árokba helyezett kerékpáron viszont egy drót sem görbült meg. Ha ő is az árokba feküdt volna, semmi baj sem éri.

Most történt az is, hogy egy család, apa, anya és két gyermek lakását elhagyva a szomszéd kertjébe ment át lé-

giriadó idején és ott egy fa alá ülve figyelte a gépeket. A közelben ledobott bombáktól mind a négyen megérintetlen maradt. A nyitott ablaku lakásban ezek is megmenthették volna életüket. Számítalan olyan esetről tudnak, amikor a szabadban ázott árok közvetlen közelében robbant fel a bomba és az árokban rejtőzködőknek semmi bajuk sem történt.

Sok súlyos sérülést okoznak az üvegszilánkok is. Ezért fegyelmezettük a lakosságot mindenütt arra, hogy légiriadó esetén tárja ki az ablakokat és ha óvóhely nincs, a lakás valamelyik sarkában fekküdjön le, lehetőleg olyan részen, ahol védve vannak az üvegszilánkoktól. Ablak, vagy ajtó mellett semmiféle se álljanak. Az üvegszilánkos sérülés többnyire halálos, de veszélytelenebb esetekben is sokszor hetekig eltart, míg az orvos kiszedegetheti a sebesült testből az üvegszilánkokat.

A lakosság életének és testi épségének megóvása érdekében legyen vigyázatosabb, fegyelmezettebb és fogadjja meg a hatóság tanácsait. Tekintve első szabálynak azt, hogy általában minden zárt hely nagyobb védelmet ad, mint a szabadban való ácsorgás. A kertekben udvarokban ásson óvóárkot, mert számíthat az esetre bizonyítja, hogy az óvóhelyek, pincék és az óvóárkok különösen jó helyek a repszdarabok, vagyis a légnymás ellen.

Betört a lepecsételt zsidó lakásba, félévre ítélték

(Nagyvárad.) A nagyvárad-i törvényszék pénteken tárgyalta Veres Sándor, Nagyvárad, Huba vezér-utcai lakos bünyjét.

Veres Sándor, még a múlt hónap folyamán betört az egyik Váradi Zsigmond-utcai, hatósági pecséttel lezárt zsidó lakásba és onnan nagy mennyiségű ruha- és fehérneműt vitt magával.

Augusztus 22-én délután az egyik kiségitő rendőr arra lett figyelmes, hogy egy férfi a 8-as számú ház egyik utcai ablakán igyekszik bemászni. A rendőr nem leplezte le azonnal a betörőt, hanem csak akkor, amikor az már bejutott a lakásba. Ekkor egyik társát kinnhagyva, a kapun keresztül maga is bement és elrejtőzött az udvaron. Körülbelül egy negyed óra eltelté után, az említett lakás ajtaját a

betörő belülről feszegetni kezdte, majd, miután sikerült azt felnyitnia, egy lepdőbe csomagolt bafuval kiejtött az udvarra. Ekkor fülte le Veres Sándort az élelmes segédrendőr, majd a hevesen védekező embert társának segítségével bekísérték a rendőrségre. Kihallgatása után átkísérték az ügyészség fogházába és tegnap került sor ügyének tárgyalására.

A főtárgyaláson Veres Sándor azonnal védekezett, hogy már hetek óta állt minden kereset nélkül és kényeszerűsügből követte el a betörést. A kihallgatott tanak azonban egyöntetűen azt vallották, hogy Veres Sándor idült munkakerülő volt, aki szívesebben vette, ha valamilyen módon könnyebb „kereset”-hez jut. Az is megállapítást nyert, hogy Veres Sándort hasonló eset miatt már elítélte a debreceni törvényszék is két heti fogházra és közvetlenül onnan való kiszabadulása után követte el a várad-i betörést.

A terhelő vallomások és bizonyítékok alapján Veres Sándort a törvényszék betörés miatt, hat hónapi fogházra ítélte, mint főbüntetésre. Az ítélet jogerős.

Súlyos szerencsétlenség ért egy kötélpályaórt

Nagybányáról jelenti: A Rápnikbányai kötélpályánál Petrika István teljesített őrszolgálatot. Észrevette, hogy az egyik állványon a csigákkal valami baj van, felmászott a toronymagásba és helyrehozta a hibát. Látta már a dróton közeledő súlyos csillét és gyorsan le akart mászni, de bocksora beleakadt egy kiálló csavarba és ameddig annak kiszabadításával kísérletezett, az odaérkező csille leütötte a tíz méter magasból. A szerencsétlen embert kórházba szállították, ahol a vizsgálat megállapította, hogy belső sérüléseket szenvedett, combja kifiamodott, ezenkívül súlyos agyrázkódást is kapott. Állapota súlyos.

A nagyvárad-i kir. járásbírószág.
2055—1944. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyvárad-i kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy a Nagyvárad-i Takarékpénztár Rt. felperesnek dr. Gara Ödön és társai alperes ellen 2400 P váltótőke és jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására hatánapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1944. évi november hó 7. napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota fdsz. 37. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyézersmind pedig dr. Gara Ödön és Kovács Magda és dr. Kovács Zsigmond alperesek részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul dr. Mayer Tibor ügyvéd (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt hatánapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.
Nagyvárad, 1944. évi augusztus hó 26. napján.

Dr. vitéz MOLNAR KALMAN, s. k.,
kir. jb. elnöke.

A nagyvárad-i kir. járásbírószág.
2059—1944. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyvárad-i kir. járásbírószág közhírré teszi, hogy a Nagyvárad-i Takarékpénztár Rt. felperesnek Róth Miklós és társai alperes ellen 1500 P váltótőke és jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására hatánapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1944. évi november hó 7. napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota fdsz. 37. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyézersmind pedig Róth Miklós, Róth Miklós és Löwenstein József alperes részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul dr. Muskovszky Jenő ügyvéd (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt hatánapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.
Nagyvárad, 1944. évi augusztus hó 26. napján.

Dr. vitéz MOLNAR KALMAN, s. k.,
kir. jb. elnöke.

Szent László nyomda R. T. Nagyvárad

Szép betűkkel berendezett könyvnyomdája készít mindenemű nyomtatványt, a z i e s e s k i v i t e l b e n.

Rendeléseket felvesz telefonon is a nyomda. Telefon 12-27

H I R E K

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
NAGYVÁRAD,
 SZÉKELYI DEZSŐ-UTCA 5. SZÁM.
 Telefon: 12-27.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: 1 óra 5.20 P.
 3 óra 15.— P.

Postatakarékpénztári csekk számlánk
 száma: 72.301.
 Kéziratokat nem adunk vissza.

A premontreiek ünnepe

A premontrei templomban e hó 17-én, vasárnap félnyolc órai kezdettel *Beöthy György* székesegyházi apátkanonok fogja mondani a templom búcsú-miséjét ezenteszédéllel kapcsolatban, amelyre a kedves hívőket szeretettel meghívjuk.

Ugyancsak vasárnap este fél 7 órakor szentmise és a templom felszentelésének előestje, amelyen *Szilágyi M. Dósa* premontrei perjel fog beszélni.

Szeptember 18-án reggel egynegyed 8 órakor a premontrei templom ünnepén a szentmisét és szentbeszédet tartja dr. *Schiffert Béla* apostoli kormányzó és ugyanezen nap este a litániát tartja *Lestyán Endre* pápai prelátus. Székesegyházi kanonok, a szentbeszéd pedig *Tyukos József* lazarista hittanár.

Szeptember hónapban a premontrei templomban köztiszteltek teszik ki a Fájdalmas Szűznek a pálosok által készített szobrát.

DR. SCHEFFLER JÁNOS MEGYÉSPÜSPÖK MINISZTERIALIS VEZETŐKEL NAGYBÁNYÁN. Nagybányáról jelentik: *Scheffler János* dr. megyéspüspök, *Páshint Ödön* dr. miniszterelnökségi osztályfőnök és *Scabados Mihály* dr. miniszteri tanácsos meglátogatták a Nagybányán épülő verecezi új plébániatemplomot. A látottak felelő megelégedésüket fejezték ki, majd el látogattak a római katolikus plébániára is.

A KORMÁNYZÓ UR vitéz *Hennyey Gueztáv* altábornagyot a tényleges szolgálatból való kiválasztása alkalmából a szolgálaton kívüli viszonyban vezérezredessé nevezte ki.

Felemlték az öregségi és rokkantsági járadékot. A hivatalos lapban megjelent a kormányrendelete, amely az OTI öregségi és rokkantsági járadékok eddigi 120 pengő járadéktörzsét 1944 július 1. napjától kezdődően 480 pengőre emelte fel. A járadéktörzsnek illyenagymértékű emelése a társadalombiztosítás szolgáltatásainak javítására irányuló törekvések közül európai viszonylatban is messze kiemelkedik.

BEZÁRTAK A ZÁGRÁBI LOKALOK. Az új rendszabályok folytán a zágrábi lokálok cejtörtéktől bezártak, a közőneég csak este 10 óráig tartózkodhat az utcán. Mint a múltban, úgy most is külön engedély kell a további kintmaradásra.

Burgonyát süttöttek: leégett 120 ház. A napokban orkányszerű vihar dúlt a Délvidéken. Ofutak községben két lány szalmatüzhöz burgonyát süttött. A szél a szalmazsátrónkokat széthordta és estig 120 ház gyulladt ki. A tüzet eloltották.

Felakasztotta magát a légiriadó alatt. Megdöbbsentő öngyilkosság történt Makón. A légiriadó alatt, amikor senki nem tartózkodott otthon, felakasztotta magát *Csertus Jánosné*, Jenei, Rozália 88 éves özvegyasszony.

A mozgófénykép
 színházak

vasárnap 4 és 6 órai kezdettel

hétköznap csak 6 órai kezdettel

tartanak előadást.

A Református Polgári Leányiskola igazgatósága felhívja a már beiratkozott növendékeinek hozzátartozóit, akiknek az iratai itt maradtak, hogy azok átvételére sürgősen jelentkezzenek az igazgatói irodában délelőtt 9-1 óra között.

AGYONSUJTOTTA A VILLÁM. Debrecenből jelentik: A héten hatalmas vihar, felhőszakadás vonult át Debrecenen. Sűrű mennydörgés és villámlás, kiadós eső, felhőszakadás, jégeső követte egymást. A villámlás halálos áldozatot is követelt, a Bösörmezy-út 3. szám alatt levő épületbe is becsapott és halálra sujtotta *Ujvári György* 42 éves cipézegegédet. Súlyos állapotban szállították be a klinikára, ahol rövid idő múlva kiszenvedett. Több épületbe becsapott a villám a Kut-utcán, Kassai-úton, Pacsirta-utcán a villanyvezetékben okozott kárt, úgyszintén a vízszolgáltatásban is. Sok pincét, melyen fekvő lakást elöntött a víz. A jég és a felhőszakadás a gyümölcsösökben is okozott kárt.

Kovács Sándorné
 tűzspeciálista

most Ritoók Zsigmond u. 22
 alatt délután 2-órától 6-ig,
 fogadja nb. megrendelőit.

SÜLYOS SZERENCSETLENSÉG DOROSZLÓN. Ifj. *Terzics József* doroszlói 19 éves fiatalember, egy a repülőgépből származó robbanó lövedéket akart szétjellezni, amely természetesen felrebbant és letépte *Terzics halszájára* a hüvelyk, mutató és középső ujját, valamint a jobbkez hüvelykujját összeroncsolta. A sebesültet dr. *Vajda Tibor* községi orvos reáesztette első eegélyben, majd beállították a zombori kórházba.

Százezer munkanélküli Hivatalos kimutatás szerint Romában jelenleg 100.000-nél nagyobb a munkanélküliek száma.

Meghívó. A Székelyhídi Földművelésügyi társaság felszámolás alatt, Székelyhídon, az Ermelléki Takarékpénztár székházában 1944. szeptember 30-án délelőtti 8 órakor rendkívüli közgyűlést tart, melyre a részvényesek azzal a figyelemzettel hívatnak meg, hogy miután az 1944. szeptember 15-ére kitűzött rendkívüli közgyűlés határozatképtelen volt, ez a közgyűlés a megjelentek számára és a képviselt részvények számára, tekintet nélkül fog határozni. A közgyűlés tárgyai: 1. A felszámoló és a felügyelőbizottság jelentése és a felmentvény megadása. 2. A zárómérleg előterjesztése, a vagyonnak a részvényesek között való felosztása s a felszámolás befejezésének kimondása. 3. A Társaság könyveinek és iratainak 10 éven át való megőrzésére kijelölendő személy vagy intézmény megválasztása. Zárómérleg Vagyon: Pénztár 64.737 P 95 fillér. Teher: Részvényesek 64.737 P 95 fillér. Székelyhíd, 1944. augusztus 31. A felszámoló: dr. *Garán János*, dr. *Biró Sándor*. Figyelemzettel: A közgyűlésen szavazataikat csak azok a részvényesek érvényesíthetik, akik a közgyűlés megnyitása előtt részvényeiket a felszámolóknak bemutatják.

Most öt éve bombáztak először békés várost. Szeptember 4-én mult öt éve, hogy bomba hullott az első polgári célpontra, a jelenlegi világháború alatt. Az első bomba *Esbjerg* dán városkára esett, ahol a hivatalos jelentés szerint 1939 szeptember negyedikén 17 óra 57 perckor két bomba hullott le egy ismeretlen nemzetiségű repülőgépről. A városban a Frode-strassen egy háromemeletes ház rombadőlt. A bombázásnak egy férfi áldozata volt. A vizsgálat később megállapította, hogy a bombák angol eredetűek.

Százezer finn települ le Svédországban. Észak-Finnország lakosságának kiürítése még mindig az érdeklődés középpontjában áll. Adott esetben 100 ezer finnról lenne szó, amely ámentileg Svédországban települne le.

Forgószél pusztít Mexikóban. Mint Mexico-Cityből jelentik, több mint 100 embert ölt meg a forgószél — amely Mexikó egyes vidékein pusztított. A termés ezekben a tartományokban megsemmisült és a jóságok is elpusztultak.

HANSLIÁN EDE a maga és nevelt fia, valamint az összes rokonság nevében mérhettelen fájdalommal, de a Mindenható Isten akaratában megnyugodva tudatja, hogy örömet és bánatot hűségesen megosztó forrón szeretett élettársa, a legjobb nevelőanyja és rokon

HANSLIÁN EDÉNÉ
 sz. THOMASS MÀRIA

életének 64-ik évében hosszas keresztényi türelemmel viselt szenvedés után, folyó hó 15-én éjjel fél 12 órakor visszaadta jószágos lelkét Teremtőjének.

Drága halottunkat folyó hó 17-én, vasárnap délután 5 órakor fogjuk a római katolikus anyaszentegyház szertartása szerint a nagyváradi olasz Haller-kápolnába örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozatot folyó hó 19-én, kedden reggel negyed 3 órakor fogjuk a premontrei rend templomában bemutatni.
 Nagyvárad, 1944. szeptember 16.

Aldás és béke lengjen porai felett!

BRÜSSZELBEN A TÖMEG FELGYÚJTOTTA AZ IGAZSÁGÜGYI PALOTÁT. Brüsszeli jelentés szerint Brüsszelben, Antwerpenben, Gentben és más helységeiben a brit katonák szemellettára nagy fosztogatásokra és túlkapásokra került sor. Különösen Antwerpenben követelt el a csőcselék sok erőszakoságot. Brüsszelben a tömeg felgyújtotta a világhírű igazságügyi palotát, úgyhogy teljesen leégett. Mindjárt a britek bevonulása után Brüsszelben újra megjelent egy kommunista napilap.

ÖTEZER PENGŐ ÉRTEKŰ MEZŐGAZDASÁGI RUHA AKCIÓ - SZELVÉNYT LOPTAK EL EGY FALUSI ASSZONYTÓL. Berbenkő Tódorné Vésztő községi lakos kiváltotta a környező mezőgazdasági ruhaakció-szelvényeit és bejött Kolozsvárra, hogy a szelvényekre járó ruhaanyagot kiváltsa. A falusi asszony az egyik Széchenyi-téri üzlet előtt álldogált, majd benyitott a boltba, ahol mezőgazdasági akciós ruhaanyagokat árultak. Amikor a szelvényeket elő akarta venni, nagy megdöbberéssel tapasztalta, hogy azok eltűntek szatyrából pénztárcájával együtt. Berbenkő Tódornénál nem kevesebb, mint ötezer pengő értékű mezőgazdasági ruhaakció-szelvény volt, mert több szomszédja is rábízta a szelvények beváltását. Az ismeretlen tettes kéreztetésére a rendőrség Berbenkő feljelentésére megkezdte a nyomozást.

Jávor Pál rövidesen ismét játszik. Jávor Pált, mint emlékeztetes, a Színművészeti Kamara a tavasszal fegyelmi ügyből kifolyólag hat hónapra eltávolította a színpadi fellépéstől. A tilalmi idő rövidesen lejár és Jávor Pál — mint Budapestről jelentik — ismét színpadra lép a Nemzeti Színházban.

A nagyváradi kir. járásbírósa.
 1482-5-1944. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy a Nagyváradi Takarékpénztár r. t. felperesnek *Friedmann Hermann* és társai alperesek ellen 2040 P. tőke és jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására, határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1944. évi november hó 7. napján délelőtti 8 órakor hivatalos helyiségben (Törvényszéki palota fűsz. 37. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig *Friedmann Hermann* és neje *Fülöp Erzsébet*, valamint *Fülöp Sándor* alperesek részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul dr. *Könyves Ervin* ügyvédet (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1944. szeptember hó 7. napján.

Dr. vitéz **MOLNÁR KÁLMÁN**, s. k.
 kir. íb. elnöke.

A nagyvárad kir. járásbírósa.
2052—1944. szám.

Idéző hirdetés

A nagyvárad kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár Rt. felperesnek Amigó Sándor és társai alperes ellen 1900 P váltóéke és jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1944. évi november hó 7. napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota fdsz. 37. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig Amigó Sándor és neje Grünfeld Rozália, Grünfeld Béla és Jakabovits Dezső alperesek részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul dr. Baranyi Ödön ügyvédet (lakik Nagyvárad) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1944. évi augusztus hó 26. napján.

Dr. vitéz MOLNÁR KALMAN, s. k.,
kir. íb. elnöke.

A nagyvárad kir. járásbírósa.
2053—1944. szám.

Idéző hirdetés

A nagyvárad kir. járásbírósa közhírré teszi, hogy a Nagyvárad Takarékpénztár Rt. felperesnek Farkas Mór és társai alperesek ellen 3000 P tőke és jár. iránt indított perében a per felvételére és érdemleges tárgyalására határnapot tűzött és felhívta a feleket, hogy 1944. évi november hó 7. napján délelőtt 8 órakor hivatalos helyiségében (Törvényszéki palota fdsz. 37. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig Farkas Mór, Farkas Mórné szül. Lipkovits Etelka, Ruder Ernő, Ruder Ernőné sz. Klein Margit alperes részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul dr. Gábor László ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában személyesen vagy képviselőre jogosult és igazolt meghatalmazott által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1944. évi augusztus hó 26. napján.

Dr. vitéz MOLNÁR KALMAN, s. k.,
kir. íb. elnöke.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, SEPTEMBER 17.
Budapest I.

- 7.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene.
- 8.50 Hírek.
- 9.30 Közegészségi Kalendárium.
- 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a Szt. István Bazilikából. A szentbeszédet dr. Szeniványi főtanácsos mondja.
- 11.15 Evangélikus istentisztelet. Igét hirdeti Kapi Béla püspök.
- 12.15 A Székesfővárosi Zenekar.
- 14.00 Művészlemez.
- 15.00 A földművelésügyi minisztérium rádióadássorozata.
- 15.45 Oláh Kálmán cigányzenekara.
- 16.15 Gáspár Jenő elbeszélése.
- 16.30 Részletek Huszka Jenő operettjéből.
- 17.05 Egy óra könnyű zene.
- 18.20 Magyar zeneszerzők felőrája.
- 18.50 Egy híján husz. Dalos játék.
- 19.10 Dohnányi Ernő zongorázik.
- 19.45 Magyar nóták.
- 20.20 Mesél a bécsi erdő.
- 21.00 Áprily Lajos verseiből előad Koltay Gyula.
- 21.35 Hangképek a vasárnap sportjáról.
- 22.30 Hivdín-est.
- 23.10 Tánczene.

Száz kilogramm fa vásárolható

Értesítem a város közönségét, hogy augusztus, szeptember hónapokra az alanti fakereskedőknél 100 kg. fa vásárolható.

Szeptember 18-án:

Vlad faterlepen (Bém-utca 25.): Tílinkó, Mocsár és Madár-utcák.
Ludányi faterlepen (Bém-utca 25.): Luther Márton, Bém utcák.
Gergely faterlepen (Kolozsvári-út): Cséplő Péter, Magyar utcák.
Varga faterlepen: Jókai Mór, Kemény Zsigmond, Gárdonyi, Mezei Mihály utcák.

Hangya faterlepen (Váradvelence): Szacsavay, Várad Zsigmond, Ezredévi Emléktér.

Szabó Sára faterlepen (Váradvelencei állomás): Sztaroveszky, Ritoók Zsigmond utcák.

Pallos faterlepen (Árpád vezér út): Rákóczi út, Tisza Kálmán-tér, Rimanóczy, Nagy Sándor utcák.

Hajdu faterlepen (Árpád vezér-út): Áldás utca.

Nagyvárad thj. város
Közellátási Ügyosztálya.

SZINHÁZ

A színházi iroda közleményei

Az asszony verve jó mulatságos operett szombaton délután 3 órakor olcsó helyárakkal kerül színre.

Vasárnap délután 3 órakor és este fél 6 órakor a nagy sikert aratott Erdészlány című nagyoperett van a színház műsorán Nagy Gizi felléptével. Gyönyörű muzsika! Pompás kiállítás! Rengeteg humor és jókedv.

Népművelési előadás keretében hétfőn este fél 6 órakor Az asszony verve jó kerül színre. Jegyek elővételben már válthatók a színházi pénztárnál.

Műsor:

Szombaton délután fél 3 órakor: Az asszony verve jó.

Szombaton este fél 6 órakor: Pénz nem boldogít.

Vasárnap délután fél 3 órakor: Erdészlány.

Vasárnap este fél 6 órakor: Erdészlány.

Hétfőn este fél 6 órakor: Az asszony verve jó.

Kedden este fél 6 órakor: A pénz nem boldogít.

Szerdán este fél 6 órakor: Erdészlány.

SPORT

Kovács II hősi halálára emlékezésül a NAC játékosai gyászszalagot öltenek

Ma délután indult a csapat Debrecenbe

Nagyvárad. Tegnap délután erőnléti edzést tartott a NAC csapata. Ezzel be is fejezte a DVSC ellen való készülődéseit. Edzés után a NAC Otthonban gyülekeztek a fiúk és Ajtay Gyula ügyvezető-elnök elnöklétével játékosértekezletet tartottak.

Az értekezletnek volt egy igen megrendítő pontja is. Ajtay Gyula elnök ezalkalommal jelentette be a harctérről érkező tragikus hírt, hogy Kovács II. hősi halálát halt. A fiúk megilletődve fogadták a szomorú hírt, majd az ügyvezető indítványára úgy határoztak, hogy a debreceni mérkőzésen gyász karszallaggal jelennek meg. Végül egy perces felállással hódoltak hős játékosársuk emlékének.

A kegyeletes megemlékezés után elnök ismertette a mai nehéz helyzetet és figyelmeztette a játékosokat, hogy ma sokkal nagyobb kitartásra, sokkal keményebb elszánásra van szükség, hogy helyt tudjunk állni élet-halál harcunk döntő küzdelmében. Ma sokkal nagyobb és szorosabb összetartásra van szükség, mint a könnyelmes békevilágban — fejezte be buzdító szavait Ajtay Gyula elnök — s ha ezt betartjuk, végül is győzedelmeskedni kell az igazságnak.

Krüger Károly sportigazgató is ilyen értelemben figyelmeztette a játékosokat. Majd Rónay Ferenc edző adott utasításokat a debreceni útra vonatkozólag.

Ezek szerint ma délután indul a

csapat vonattal. Gyülekezés fél 3-kor az állomáson. Ugyanis hajnali vonat nincs és így már szombaton el kell indulni. Utazásra a következő keretet jelölte ki az edző:

Vécei, Mészáros, Ónody, Perényi, Szegedi, Juhász, Deményi, Lóránt, Barna, Sárvári, Bodola és Tóth III. A csapat hétfőn délelőtt érkezik haza.

Az NB I. állása.

1. Ujpest	3	3	—	—	8:	4	6
2. Ferencv.	3	2	—	—	10:	3	4
3. Kolozsvár	2	1	2	—	5:	3	4
4. Szentlőrinc	3	2	—	—	7	11:	7
5. SalBTC	3	2	—	—	1	7:	5
6. Nagyvárad	2	1	1	—	4:	3	3
7. Csepel	3	1	1	1	5:	6	3
8-9. Újvidék	1	1	—	—	5:	2	2
8-9. DiMÁVAG	2	1	—	—	1	3:	2
10. Szeged	3	1	—	—	2	7:	6
11-12. Gamma	3	—	—	—	2	1:	5
11-12. Kispeszt	3	1	—	—	2	5:	6
13. DVSC	2	1	—	—	1	4:	5
14. MÁVAG	3	—	—	—	2	1:	4
15. Szolnok	3	—	—	—	3	4:	12
16. Ungvár	2	—	—	—	2	2:	10

KIADÓTULAJDONOS: SZENT LÁSZLÓ-NYOMDA R. T.

A szerkesztésért felel: A kiadásért felel:
† Dr. PAÁL Árpád Dr. Virág Jeromos
főszerkesztő a Szent László-nyomda R. T.
igazgatója

Készült a Szent László-nyomda r. t. körforgógépén, Nagyvárad, Szilágyi Dezső-utca 5. szám.

Apróhirdetést telefonon nem vesz fel a kiadóhivatal

APRÓHIRDETÉSEK

Adás-vétel

Egy használt lakatos furogépet kézi vagy motorikus meghajtásra keresünk. Nostra Rt. Szeptember 6-u. 2. Nagyvárad. 3

Eladó jutányos áron egy mély gyermekkosci. Téglavető-utca 71. 95b

32—33-as fél vagy egész és 45—46-os cipőt veszek. Vendéglő, Mussolini-tér 1. 992

Megvételre keresek kombinált szekrényt, rekamiét, fotelt, kis kerek asztalt, konyhaszekrényt, csakis jókarban. Bölcsöde-utca 6. szám. 16

Eladó 1200 darab jutazsak és 10 mázsa avas dióbel. Báró Gerliczy iroda titkársága, Horthy M-ut 30. 17

Rövid fekete keresztúros zongora, jó állapotban eladó. Érdeklődni Lőrincné, Alapi-u. 2. 15

Eladó női világos drap átmeneti kabát. Sztaroveszky-u. 10 Papp Erzsike. 14

Háromszobás összkomfortos családi ház kerttel bérbeadó. Cim a kiadóban. 19 200 □ telek eladó a városban. Ügynököt díjazok. Telefon: 10—20. 18

Allást nyec

Vidéki iparvállalat perferkt gyors és gépirónó irodai gyakorlattal keres. Ajánlatokat curaculum vitaevel „Vidékre 902” jellegre kiadoba. 13

Cipészegéd vegyes munkára azonnal felvétetik. Rákisné, Nyomda u. 12. 12

Allást keres

Perferkt gyors- és gépirónó állást keres. Cimeket a kiadóba kér. 8
Evolut könyvelő óráskönyvelést, mérlegkészítést szerény igényvel vállal. Telefon 19—70. Délután 4—6-ig. 7

Elveszett

Elveszett folyó hó 7-én délután Sztaroveszky-utca környékén krokodilbőr oldaltárcsa, ezüst monogrammal. Kéri a megtaláló, a bentlévő pénz megtartása után a benne lévő fontos iratokat küldje be a lap kiadóhivatalába. 11

Elveszett Frangepán-utca: egy darab női fekete lakkszandál. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Mussolini-tér 8. Fekete nyomda. 10

Elveszett özv. Gutt Gyuláné és Margit kenyérjegye. Megtaláló hozza Sztaroveszky-u. 14. alá. 996

Elveszett Wolf Oszkár névre szóló iratok, celluloid tokban. Becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Szabadság-u. 16. alá. 20

Elveszett egy fél éves esikő lámpásom. jobb első és jobb hátsó láb fehér sarkantyúval, a bal hátsó láb fehér szőrrel. Megtaláló vagy nyomravezető jelentse Kirilucza Mihálynak, Biharszentandrá. 9